

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Numan Kurtulmuş tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla

Murat Bakan
İzmir Milletvekili

24/07/2017 tarihinde TBMM Başkanlığı'na sunduğum 7/15947 esas numaralı yazılı soru önergene yanıt verilmemiştir.

Grekçe bir kelime olan Agora, 'toplanılan yer, kent meydanı, çarşı, pazar yeri' gibi anlamlara gelmektedir.

Ticari, adli, dini, siyasi fonksiyonları olan Agora; sanatın yoğunlaştığı, felsefenin temellerinin atıldığı; stoaların, anıtların, sunakların, heykellerin bulunduğu yerdir; tüccarların kalbidir. İzmir'in Namazgâh semtinde bulunan Agora, Roma Dönemi'nden (MS 2. yüzyıl) kalmadır ve Hippodamos şehir planına göre merkeze yakın yerde üç kat halinde inşa edilmiştir. İzmir Agorası İon agoralarının en büyük ve en iyi korunmuş olan agorasıdır.

Antik Çağ'da agoraların ticari, siyasi ve dini fonksiyonlarının yanı sıra sanatın yoğunlaştığı ve birçok sosyal olayların geçtiği veya gerçekleştirildiği kentin odak noktası olduğunu bilinmekle birlikte, her kentte en az bir agora yer almaktadır. Kimi büyük kentler ise genelde iki agora yer almaktadır; biri, devlet işlerinin görüldüğü, etrafında çeşitli kamu binalarının toplandığı devlet agorası, diğeri ise ticari faaliyetlerin yoğunlaştığı ticaret agorasıdır.

İzmir Agorası, MÖ 4 yüzyılda antik Smyrna Kenti'nin taşındığı Pagos (Kadifekale)'un kuzey yamacında kurulmuştur. Dönemin önemli kamu binalarıyla çevrilmiş olan bu yapı kentin devlet agorasıdır.

Hellenistik Dönem'de kurulmuş olan Agora'da günümüze gelebilmiş kalıntıların çoğu, MS 178 depreminden sonra İmparator Marcus Aurelius'un destekleriyle yeniden inşa edilen Roma Dönemi agorasına aittir.

Smyrna agorası, dikdörtgen formda planlanmış, ortada geniş bir avlu ve etrafın sütunlu galerilerle (stoa) çevrili bir yapıdır. Kazılarla açığa çıkarılan kuzey ve batı stoa bodrum katı üzerinde yükselmekte olup, kuzey stoa plan özellikleri açısından bazilikalardır. Bazilikalarda; ortada geniş ve yüksek, yanlarda ise dar ve alçak birbirine paralel ince uzun koridorlar şeklinde tasarlanmış bir plana sahip olan yapılar olup; plan özellikleri açısından Hristiyan kiliselerine öncülük eden Roma Dönemi bazilikaları, kentin hukuk işlerinin görüldüğü bir tür adliye sarayıdır. Kentin ticari yaşamına yön veren tüccar ve bankerlerin

24969

faaliyetleri için de bazilikalar tercih edilmiştir. Smyrna agora bazilikası, bilinen en büyük Roma Dönemi Bazilikası olma özelliğine sahiptir.

Bulunan Tanrıça Vesta kabartmasının ilk dönem kazılarda çıkarılan Zeus sunağı kabartmalarının devamıdır. Ayrıca Tanrı Hermes, Dionysos, Eros, Herakles heykelinin yanı sıra pek çok erkek-kadın-hayvan heykeli, baş, kabartma, figürin vb. mermer, taş, kemik, cam, maden ve pişmiş topraktan eserler ele geçirilmiştir. Bu bağlamda;

1 – Bakanlığınızın Agora antik kenti ile ilgili çalışmalara hangi konularda ne şekilde ve ne kadar desteği/katkısı olmuştur ve olmaktadır?

2 - Bakanlığınızın Agora antik kentinin özellikleri kapsamında hem İzmir'in tarihi ve kültürel değerlerini ortaya çıkarmak hem de insanlığın ortak kültürel mirası olan Agora antik kentinin korunması için ne gibi çalışmalar yapmaktadır?